Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА,
НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера денз ★ ЕРА, 27 ФЕВРАЛЬ, 1986 ШУ. ★ № 25 (7216). ★ Мах 3 кеп.

26 феврале, Iуйрийна 10 сахьат даьлча съездий Кремлевски Дворече болх дIахо болабир Советски Союза Коммунистически парте XXVII съезда. Делегаташа ювц КПСС ЦК Генеральни секретара М. С. Горбачева съезда яь КПСС Центральни Комитета Политически доклади КПСС Центральни ревизионни комиссе отчети.

(ТАСС).

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ XXVII СЪЕЗДА БАЛХАХ БОЛА
ИНФОРМАЦИОННИ ХОАМ

1986 шера 25 феврале, Iуйрийна 10 сахьат даьлча, Москве, съездий Кремлевски Дворече лоархIам болча хьале хьайийлар Советски Союза Коммунистически парте XXVII съезд.

Залера бараша тIоараш тохарца моаршал ду КПСС ЦК Политбюро членашка новкъосташка М. С. Горбачевга, Г. А. Алиевга, В. И. Воротниковга, А. А. Громыкога, Д. А. Кунаевга, Е. К. Лигачевга, Н. И. Рыжковга, М. С. Соломенцевга, В. М. Чебриковга, Э. А. Шеварднадзега, В. В. Щербицкега.

Съезд хьаьсла делегаташа хьашашен безаме тIаийцача КПСС ЦК Генеральни секретара М. С. Горбачева.

Делегаташа массава раьза а волаш хорж съезда кулгалду органаш — президиум, секретариат, редакционни мандатни комиссеш.

Председателал деш волчо — Политбюро члена, КПСС ЦК секретара Е. К. Лигачева хоам бу, КПСС Центральни Комитето exapraIa доазол дехьарча коммунистически, болхлой, революционно-демократически, социалистически, социал-демократически, лейбористски, кхыча партей делегацеш, демократически обществення организацей викалаш съезде бахька хиларах. Съезде дакъа лоацараша дег тIара моаршал а ду хьаьшашка.

КПСС XXVII съезда укх тайпара ден порядок тIоагIью:

КПСС Центральни Комитета отчети парте дехкараш.

КПСС Программа кердача редакце хьакъехьа.

КПСС Уставе дечча хувцамий хьакъехьа.

КПСС Центральни Комитето Советски Союза Коммунистически парте XXVII съезда еш йола Политически доклад — докладчик КПСС ЦК Генеральни секретарь нов. М. С. Горбачев.

КПСС Центральни ревизионни комиссе отчет — докладчик Центральни ревизионни комиссе председатель нов. Г. Ф. Сизов.

1986—1990 шерашка а 2000 шерага кхаччалца йолча юкъаrIа а СССР экономически социальнин дегIайолаяра Керттерча достамий хьакъехьа — докладчик СССР Министрий Совета Председатель нов. Н. И. Рыжков. Парте центральни органаш харжар.

Хьалхарча кхаь дешах лаьца къаьст-къаьста докладаш ца ярах а хIаьта цар маIан КПСС Центральни Комитето парте XXVII съезда еча Политически доклада тIа дIахьокхарах а йола предложени тIаэш.

Советски Союза Коммунистически парте XXVII съезда КПСС Центральни Комитета Политически доклад еш къамаьл ду КПСС ЦК Генеральни секретара новкъоста Горбачев Михаил Сергеевича. ЧIоагIа уйла тIаяхийта ладийгIар докладага, цкъа сахна дуккхаза а юкъаrIа яхар из дIаьхьдь деттача тIоараша.

Массава а Iальмате раьза волаш, чIоагIа тIоараш тохарца тIаэш съезда делегаташеи хьашашеи КПСС ЦК Генеральни секретара М. С. Горбачева доклада тIехьхьарча дешашка бека тIахьехам: лейнизм васкет кхоачашде, — хьинарца, лоIама цхьоагIонца лакхагIа айле, дIаьхьалхашкахьа аха.

Цул тIехьагIа съездо ладийгIар КПСС Центральни ревизионни комиссе председателя Г. Ф. Сизова яьча КПСС Центральни ревизионни комиссе отчетни докладага.

1986 шера 26 феврале Советски Союза Коммунистически парте XXVII съездо дIахо бу болх.

Iуйрийнарча заседане съезда делегаташ ювца болабелар парте XXVII съезда яь КПСС Центральни Комитета Политически доклад а КПСС Центральни ревизионни комиссе отчетни доклад а.

Пренецка къамаьлаш дир новкъосташа В. И. Воротникова — РСФСР Министрий Совета Председателя, В. В. Щербицке — Украина Компарте ЦК хьалхарча секретара, Б. Н. Ельцина — КПСС Московски городской комитета хьалхарча секретара, В. С. Алешникова — «Кировский завод» яхача Ленинградски производственни объединене шлифовшикий бригадира, Н. Н. Слюнькова — Белоруссе Компарте ЦК хьалхарча секретара, Н. Д. Терещенкос—Ставропольски-краяе Степановски района «Путь к коммунизму» яхача колхоза председателя, Д. А. Кунаева — Казахстана Компарте ЦК хьалхарча секретара, А. П. Александрова — СССР Iилмай Академе Президента, М. С. Шкабардняс — СССР приборостроене, автоматизаце средствай, управлене системай министра.

Моаршал луш къамаьлаш дир новкъосташа Фидель Кастро Руса — Кубай Коммунистически парте ЦК Хьалхарча секретара, Куба Республика Паччахьалххен Советен Министрий Советен Председателя, Ле Зуана — Вьетнама Коммунистически парте ЦК Генеральни секретара, Войцех Ярузельске — Польски вIашагIтехача болхлой парте ЦК Хьалхарча секретара, Польски Халкъа Республика Паччахьалххен Совета Председателя.

КПСС XXVII СЪЕЗД

Съездий Кремлевски Дворец, 25 февраль

Сийлахь - бохкача Ленинскин хьехам коммунистий - партена массаза а хIинаб ниIъ белгалбеча хана тешаме кхулба, гIулакхаш чакхдаьдара дола кулгал. Цун цIанкха а дергIоацача идеяшца юст парте, дергача советскн халIо шиI планаш дагардарца тахан, КПСС ЦК апрельски (1985 ш.) Пленума бакъ навъхо массе мотте нердагIарен цхолдиман дарех низ бола хьинар айдьча, миллионаш болча наха са ца кходен творчески къахьегIама низага са долийтеча хана.

КарагIдаьнарий реалистически мах а беш, парте дукхха оагIош йола денхараш оттаду мохк социально-экономически дегIаухьяIга сихдара. Шиl гIулакхашка цо ког-гIортолга ю общество диканга диллача кердача хьал тIа оттаг, коммунизм хьалъара наьъаIга толаме дIахьалхашкахьа аха йиш хулийташ дола хувцамаш ден эрсалонаш ен, нъахьетта-на оьсарлен боарамга кхача гIертача советски наьха лоIамах.

Халъаца айхха цхьоагIо делаярца низаш а Iоадеш, КПССо лакхача бехнтохкамца, боьхьонца революционни хьинарца тIадерзаду наьха низаш кхосатас-еза ха хьатIаихьала общество дегIаухара проблемаш: майрра, тIехIа ца, тетташ къестараш. Дунен халъий оалангарча хьаштагIта ма хеттара ба термодерни кхерам дIабаханкхара, массе меттера цIендаь гергаш дIадахара тIаберзабаь ленински парте дергагIа чакхбоьхка ниъъ.

Шоай дикагIбола виналлаш хержаб коммунисташа партийни съезде бахькийта. ДIадолалаь гIулакх бакъ хинарах чIоагIа дог тийша а болаш, партен хьалъен юкъарча балха юкъе хьинаре дакъа лаца лаьрхIа а болаш гулбеннаб делегаташ Советски Союза Коммунистически партен XXVII съезде. Из хьайиллай 25 феврале Москве, съездий Кремлевски Двореце.

Iуйрийна 10 сахьат даьнна ха. Залс багIараша дIаьхьдаь тIоараш тохарца моаршал ду КПСС ЦК Политбюро членашка новкъосташка **М. С. Горбачевга, Г. А. Алиевга, В. И. Воротниковга, А. А. Громыкога, Д. А. Кунаевга, Е. К. Лигачев в г а, Н. И. Рыжкова, М. С. Соломенцевга, В. М. Чебриковга, Э. А. Шеварднадзега, В. В. Щербицкега.** Съезд хьаьсла делегаташ хьашашен безаме тIаийцача КПСС ЦК Генеральни секретара **М. С. Горбачева.**

Новкъостий делегаташ!

Союзни республикай Компартийн съездашка, краевой, областной партийни конференцешка Советски Союза Коммунистически парте XXVII съезде вайта хержав 5000 делегат. Съезде хьаьнав 4998 делегат. Бахьан а долаш тIа ца воагIаш висав 7 саг. Цо йиш хулийт вайга съезда болх дIаболабе.

Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитето тIадилларгIа аз дIакхаййакду КПСС XXVII съезд хьаеллар. (ДIаьхьдь тIоараш тох).

Новкъостий!

Съезда кулгалду органаш — президиум, секретариат, редакционнин мандатнин комиссеш — вIашагIйохка еза вай.

Цу органнiн составех йола предложенеш кийтъяьй селхан Кремле хиннача республикински, краевой, областной партийни организацей делегацей викалий совета заседание. Уж предложенеш съезда делегаташта дIайийкъа а цо хьежийта хьачулун а я.

Делегаташа массава раьзда а волаш съезда президиум хорж.

Президиуме ба ишта КПСС ЦК-ас бехахарIа съезде бахьна коммунистически, боьхлой революционно - демократически, социалистически, социал - демократически, лейбористски, кхыча партей 152 делегаци, демократически общественни организацей викалаш. Уж бахьнаб дунен дергача доакъой 113 мехкара. Цар биязна список цута йолаш я. Мукъа ба сона шоай делегацеш Москве яхийтарца вай лаьрхIача партеша, организацешца, боламатта дер тIара баркал ала. Цунах гуш я Советски Союза Коммунистически парти лоархIан йола отношени. дунен халъашта кхъера цун авторитет банъъяь тIаэнар. **(ДIаьхьдь тIоараш тох).**

Съезда балха юкъе дакъа лоаш социалистически мехкий коммунистически болхлойн партешца. Вай партегеш цанчхьалхх е н а ш е н тIехь-тIехьа чIоагIлуш цхьана леладу гIулакхашца, цар интернационализм дунен обществе дегIаэзара бокхка низ а хинна дIаэттай.

ЦIепача дег тIара моаршал ду вай вошша цхьана керда общество нах боарохи низ барахи мукъа йола общество хьалъеш доахкача, массане а юкъарча машареи кхерамашеи гIулакха юкъе хоадамболлаш дола дакъа лоацача партешеи халкъашкеи. **(тIоараш тох).**

Укх зале я ишта Африка, Азе, Латински Америка, социальни прогрессеи къамаш мукъадахареи ниъъ хержача механизара дуйхача доал деча партей делегацеш. Империализмана духьала, дунен сообществе политически экономически отношенешта тIехьа хъовсам лоаттабева дунен халкъашта юкъерча ду кердача бокхача низанара воай солидарность дIакхайкаю вай. **(тIоараш тох).**

(ДIаэлодаор 2-ча оагIо тIа).

Съездий Кремлевски Дворец. А. ЧУМИЧЕВА сурт,

ТАСС фотохроника.

СЪЕЗДА КУЛГАЛДУ ОРГАНАШ

ПРЕЗИДИУМ

Александров А. П.
Алиев Г. А.
Алимов Т. А.
Аманов А. М.
Антонов А. К.
Архипов И. В.
Ахромеев С. Ф.
Багиров К. М.
Баталин Ю. П.
Бирюкова А. П.
Богомяков Г. Н.
Боева Л. С.
Бодырев Н. С.
Вайно К. Г.
Ведерников Г. Г.
Власов А. В.
Волков Ю. П.
Володин Б. М.
Воронин Л. А.
Воротников В. И.
Гагаров Д. Н.
Геллерт Н. В.
Герасимов А. Н.
Глушко В. П.
Горбачев М. С.
Горин В. Я.
Гришкявичус П. П.
Громыко А. А.
Гроссу С. К.
Демирчян К. С.
Демичев П. Н.
Джумавилов Н.
Долгих В. И.
Дрижд Н. А.
Ельцин Б. Н.
Ельченко Ю. Н.
Ермаков Н. С.
Ершлов П. И.
Зайков Л. Н.
Захаренко А. А.
Зимянин М. В.
Злобин Н. А.
Исаков В. И.
Калашников В. И.
Капитонов И. В.
Карпов В. В.
Климук П. И.
Князюк М. А.
Колбин Г. В.
Колваков С. В.
Конарев Н. С.
Кононлев Б. В.
Кошель Х.-М. О.
Коптюг В. А.
Круглова З. М.
Кузнецов В. В.
Кулиднанов Л. А.
Кунаев Д. А.
Лигачев Е. К.
Лизичев А. Д.
Лашко А. П.
Манаенков Ю. А.
Манякин С. И.
Марков Г. М.
Марчук Г. И.
Масалиев А. М.
Маслюков Ю. Д.
Махкамов К.
Мендыбаев М. С.
Месяц В. К.
Миронов В. П.
Миронова Л. Н.
Мишин В. М.
Муравлев Е. Ф.
Мураховский В. С.
Мысниченко В. П.
Назарбаев Н. А.
Никонов В. П.
Нилэов С. А.
Ожиганов Н. К.
Орлов В. П.
Патиашвили Д. И.
Патон Б. Е.
Петров К. Г.
Петров Ю. В.
Плетнева В. Н.
Полозков И. К.
Пономарев А. Ф.
Пономарев Б. Н.
Попов Ф. В.
Прокопьев Ю. Н.
Пуго Б. К.
Разумовский Г. П.
Решетникова А. С.
Ромазан И. Х.
Рыжков Н. И.
Рябов Я. П.
Сизенко Е. И.
Сизов Г. Ф.
Силаев И. С.
Славский Е. П.
Слюньков Н. Н.
Соколов Е. Е.
Соколов С. Л.
Солодьев Ю. Ф.
Соломенцев М. С.
Строганов Н. И.
Талмани Н. В.
Таразевич Г. С.
Теленнев П. М.
Терешкова В. В.
Угаров Б. С.
Ульянов М. А.
Усманов Г. Н.
Усманходжаев И. Б.
Уткин В. Ф.
Ушаков Ю. К.
Федирко П. С.
Филатов А. П.
Хренников Т. Н.
Христораднов Ю. Н.
Цукерман И. И.
Чебриков В. М.
Черный А. К.
Читеров В. С.
Шакиров М. З.
Шаланов С. А.
Шаталов Ю. М.
Шеварднадзе Э. А.
Шенченко В. С.
Шкабардня М. С.
Школьников А. М.
Щербина Б. Е.
Щербицкий В. В.
Юсупов М. Ю.
Яковлев А. Н.
Кубашев С.
Кулибаев А. А.
Куликов В. Г.
Литвинцев Ю. И.
Лукьянов А. И.
Лучинский П. К.
Мальков И. И.
Михалков С. В.
Моргун Ф. Т.
Никольский Б. В.
Печенников В. А.
Прокопьев И. П.
Разумов Е. З.
Ревенко Г. И.
Рыбаков А. М.
Сазонов А. П.
Салимов А. У.
Ситников В. И.
Смирнов В. И.
Смольский П. А.
Строев Е. С.
Титаренко А. А.
Федосеев П. Н.
Франценюк Н. В.
Цирлина Е. С.
Чепурных Н. И.
Червоненко С. В.
Ширшин Г. Ч.

СЕКРЕТАРИАТ

Авраменко О. С.
Алешин Г. В.
Бартошевич Г. Г.
Березин А. И.
Бойко В. Г.
Вагриc Я. Я.
Воропаев М. Г.
Гончаренко Б. Т.
Густов И. С.
Демиденко В. П.
Джаббаров Н.
Добрик В. Ф.
Дьбенко Н. К.
Елисеев Е. А.
Захаров В. А.
Захаров В. Г.
Игнатов В. Н.
Инженецкий А. А.
Киселев Г. Н.
Клименко Н. Е.
Кочетков Ю. П.

РЕДАКЦИОННИ КОМИССИ

Аксенов А. Н.
Алишев В. Н.
Афанасьев В. Г.
Волкова Л. П.
Вольский А. И.
Военанин Г. М.
Гришенко П. С.
Гусев В. К.
Замятин Л. М.
Касенова М. К.
Коновалов В. Н.
Коркин А. Г.
Костенко Г. С.
Куликов Ф. М.
Лаптев И. Д.
Лосев С. А.
Луценко Ф. И.
Лутан И. К.
Малофеев А. А.
Медведев В. А.
Морозов Н. П.
Мунаев С.
Ночевкин А. П.
Рахманин О. Б.
Степанов В. С.
Трофимов Ю. Н.
Усов В. С.
Хомяков А. А.
Шальев А. Б.
Яковлев А. Н.

МАНДАТНИ КОМИССИ

Антонов Н. А.
Ачуельбеков Е. Н.
Багдасарян А. Г.
Бакатин В. В.
Баландин А. Н.
Баштанюк Г. С.
Бедняков А. М.
Береговой Г. Т.
Бобовников Р. С.
Бородин Л. А.
Брызга Л. Д.
Войстроченко А. Ф.
Гилашвили П. Г.
Гудков А. Ф.
Дмитриев В. И.
Ермин Л. Б.
Зоркальцев В. И.
Ивановский Е. Ф.
Каиун В. М.
Калюжная М. П.
Карлов В. А.
Качин Д. И.
Ковалев М. В.
Кручина Н. Е.
Кунцов В. А.
Макаренко В. С.
Матафонов М. И.
Мирошкин О. С.
Одинцов В. Е.
Плеханов А. Н.
Пленкнанов П. С.
Подольский Е. М.
Посибеев Г. А.
Птицын В. Н.
Разумовский Г. П.
Рачков А. И.
Романин Д. В.
Рындина А. Н.
Рюйтель А. Ф.
Сагдиев М. Р.
Сакалаускас В. В.
Салыков К.
Татаркук Н. Ф.
Торопов В. М.
Третьяков П. И.
Удовицкий В. И.
Ульянов Г. И.
Филатов О. В.
Фотиев В. К.
Черкашина В. Н.
Шарин Л. В.

В. И. Ленина Мавзолейна юхе венок йиллар

25 феврале КПСС ЦК Генеральни секретара М. С. Горбачева, КПСС ЦК Политбюро членаша Г. А. Алиева, Б. Н. Воротникова, А. А. Громыкос, Д. А. Кунаева, Е. К. Лигачева, Н. И. Рыжкона, М. С. Соломенцева, В. М. Чебрикова, Э. А. Шеварднадзе, В. В. Щербицке, КПСС ЦК Политбюро членаша кандидаташа П. Н. Демичева, В. И. Долгиха, Б. Н. Ельцина, В. В. Кузнецова, Б. Н. Пономарева, С. Л. Соколова, Н. В. Талызина, КПСС ЦК секретараша Л. Н. Зайкова, М. В. Зимянина, И. В. Капитонова, В. П. Никонова, союзни республикай Компартей ЦК хьалхарча секретараша а, КПСС XXVII съезда президиума хьыбочча членаша, КПСС крайкомийн обкомийн хьалхарча секретараша Коммунистически парти хьалъчун, дунен коммунистически болама бабча, дунен тIа эгтара хьалхара социалистически пичахьалкхе хьалъчун В. И. Ленина Мавзолей а баха венок йиллар.

Венока цIеча лента тIа йоазув да: «Владимир Ильич Ленина КПСС XXVII съезда делегаташкара».

(ТАСС).

Съездий Кремлевски

(Діяходелар, Доллаур 1-ча оагІо тІа).

Вай Съезде яьххай Малхбузен Европерча, США-ерчеи Канадерчеи, Аьси Тайжчеи океанеи мехкашкарча, Латински Американ Африкаи мехкашкарча коммунистически болхлоІи партиеи делегатеши. Вай чІоагІга раьза да классага Іюлларча воай бежарашца, коммунизма идеалаш, къаьхьама накъа хьашташ, машар, дерригча адамий демократин партІатоп бахьан къенахчал гойташ хьовсам лоаттабераша цІаьхха а вешашІьхьта воай яиш килара. Вай уйлаш тахан застенкашкеи набахтенашкеи хало озаращца, шоай прогрессини уйлаш бахьан нана нІалаттарашца, баша хьегарашца я. Вай тийна да воай съезда оьз, советски коммунистий солидарность оаз царна а хозаргялараз. **(Іоараш тох).**

Кремле ДІаэо болх беш я КПСС XXVII съезд. Корта болаш долча хьалашка, принципиальни позицеикара ювилейни делегаташ Центральни Комитето съезда ял Политически доклад. КПСС Программа керда редакце тІа ДІаэкхаш творчески марксизма ленинизма Гордьяна документ да ала мегаргдолаш Ду. Чулъалца парте коллективни хьанъала опыти. Доклад эоп ду вай хозара оагара саготаш долча хатташ, исторически оптимизмах, коммунизм котъаргялерах болча тешамах ялзаш я эо.

Ораторо ьлар, дІаэача хана, белгтала вальча 80-гіа царап дІаэденача — экономикана кулгалдара дьъкъе тІехь - тІехьа дуккагІа делае ьлар консервативни концептивности, хІаьа дош ца хетиига а бекхтонкъа ца хетилга а, объективни экономически законий низа мах ца бар. Ил бахьан, долаш тоьхаьлъа — социалистически шеррача воспроизводства лоарХІамегІара пропорцеи.

ДІаэачаха хана дьъ тІалаш ца кхеташ парте. Центральни Комитет, цун Политбюро тІехь болча решенеех хІараер ялоаргта Іоаьнга хІаьа, ТІаГертта лаккбу уж яхоачаъшара хьалхара масее а рангах болча кулгалхоп бехктонкъан.

ДІаэо парте кадрови политика деташ ше дуьцаш, ораторо ъхьакхайкадир: вахаро баьъду, хано ДІадекхарача тайпа ялоаргта ТІомаш я тайпа достам белар — аття ГІулаях дац. Эргелонка ко дуьгІаш, кердача лоауригаца тІачча болча тарбаь дерташ ялоча факташца ГІулаях хІаьа деташ хул. Керттерар — боехама кулгалдара прантина, министерствах, ведомствах, моттигерча Советий ГІулаяхаатта ниэ ма яхоачча боьнъоца партийни йола, большевистски стиль ъкъе-ъкъаза.

КПСС Центральни Комитет Политически доклада тІа, альар Украина Компарте ЦК хьалхарча секретара **В. В. Щербицке**, масштабаш хьакъекхад вай толамаш, даха ма деззара ийса а принципиальность йолаш а гучадьхад социально - экономически деташ ГІулаях ГІулаях бахьанаш. ДІаэо дегІаноалаьлъ доклада тІа ишта церра йоарзнань а хьадда а ялоа ядерни гера поатлаьнга, а ялоа тІасанахьара а ДІаденкара, адамий цивилизацена тІера хІаьлаьнъалара кхеташ дІаэбаь-ъкъара программа. США я президента ца предложенета деннача яюпах дийача, йиш ноллаш дац вай мехкарча наьха ца цо цатом цо боабе а царна ца хаьлаш ца хетийга а, Іаьнга аьлча ядерни гера ДІаденкъара кардинальни проблема къоастараца боьнъоца йолча тарона ломча бесса аьлча дуккхача юкъеъкхуьлча еоьдеращеи условещеи блокираш я уо американски оагІоно.

Чанхъьяьнача пятилетка итогашта, дІаэо дуьцу оратора, критически анализ яьи Украина Компарте XXVII съезде.

Ахоачамбоацараш гуча а доожаш, уж дІадахара ъкъе-ъкъаза предложенеш а ъкъкхуьлаш, ира дувцар коммунисташа, пятилетке парагІдийнйараша воча тайпара латъе хьакар а хьалхинна утташ дела денхараш соозняи оганашка хенначуа ца къастадар а.

Оратора аьлар Іилманеи техникаца парагІдийнйараш юкъеъкхуьлар оиддача экономически Ийлйен. тІа отталаиза дерг ца хилар.

Парте ХХVII съезда исторически решеней ъхоачаъшъо яьар, аьлар В. В. Щербицке ший къамаьл чакхдоалаш, цеюо ий, экономика, Іилма, техника, культура, вахара хьал дегІаахара диьалга диллача нердача лаглІа тІа боакхаргІа вай мохь, лакъъерга цун дуьнен хьалкъаттача къе- ра авторитет, соьбсакхаргІа социализмах машарен идейн наьха терхам тІекъаъшъеш оола яюъ.

Апрельски Пленум, ХХVII съезда кийчо яр. съезда болх хьаоаргІа ленински концептех боачуа, ъкъе-ъкъаза, парте дикагІа йоаа традицеи ларде а луьшаш, аьлар КПСС МГК хьалхарча секретара **Б. Н. Ельцина.** Цо белгалдьаккхар, XXVI Московски городской партийни конференце хьакъекхар столица коммунисташ хьалхаюпа ортедаь дехараш хьоачаюпургдолаш, парте а мехка а хуьлш латта хуьцамаш хида доагІаш хилараХ тийна, цар

Дворец, 25 февраль

из ишъ бинза хьалловацаш а хилар.

Шиа заседане Московски конференце итогашта хьажа а хьежа, КПСС ЦК Политбюро хьалхлаьнар делегаташта хеташ хиннараш, парте городской комитетагара ДІадилкар цо партийни кугпал дага боарам тІагІертта оделнагара тоабар.

ДІаэо оратора дийнар шийна новьвадоІча деннех. Съездагара съездага хІаьа уттъаю вай, аьлар цо, цхьатарра йола дуккха проделаш? Вай партийни лексенаа юкъе хІаьа денад вайги геттара хиира дош — «царцар»? Хіаьа вашІьхьадалаш вай уже дуьхьа ца церашка вахарах доакха бюрократизма, социальни ишъсо ца хилара, зуламни оолаш ДІадаха.

Соьа хетар: керттерча бахьанех цаІ да лоаттама, шоай гІулакхий хІаьнахьа объективно мах бе, хьаьна дале а воллаш, ъкъе-ъкъаза дале а воллаш, цо белгалдьаккхар ший ъкъе-ъкъаза хуьлаш ца хилар.

Вай ГІулакхан іохадалара керттерча бахьанех цаІ да лоаттама, шоай гІулакхий хІаьнахьа объективно мах бе, хьаьна дале а воллаш, ъкъе-ъкъаза дале а воллаш, цо белгалдьаккхар ший ъкъе-ъкъаза хуьлаш ца хилар. Къаьст - къаьстача наха деллаш, ца ГІа а формальни а боацаш. Солдараш ца дахнарах культ е сеа балкха тІа а нахаца тІулакхаш леладеча а. Цу дакъе хІара кІодочугара шийара а деш, чІоагІга лакъде деза хьадеханаш, хоаттам.

Къаьстача дог тохадалийтад са, аьлар КПСС Горовски лакъ- оалача юбединенче шийлъ- вальщинай бригадира **В. С. Алешинкова,** доклада бохлой класса лоарХІама лакъ маьІ беча подпеченеш. Ишта лакха мах баьб цун съездо тІаоцаргІойлча КПСС Программа керда редакце тІа ДІаэкхаш творчески марксизма ленинизма ПодаьІна документ да ала мегаргдолаш Ду. Чулъалца парте коллективни хьанъала опыти. Доклад эоп ду вай хозара оагара саготаш долча хатташ, исторически оптимизмах, коммунизм котъаргялерах болча тешамах ялзаш я эо.

Ораторо ьлар, дІаэача хана, белгтала вальча 80-гіа царап дІаэденача — экономикана кулгалдара дьъкъе тІехь - тІехьа дуккагІа делае ьлар консервативни концептивности, хІаьа дош ца хетиига а бекхтонкъан да хетилга а, объективни экономически законий низа мах ца бар. Ил бахьан, долаш тоьхаьлъа — социалистически шеррача воспроизводства лоарХІамегІара пропорцеи.

ДІаэачаха хана дьъ тІалаш ца кхеташ парте. Центральни Комитет, цун Политбюро тІехь болча решенеех хІараер ялоаргта Іоаьнга хІаьа, ТІаГертта лаккбу уж яхоачаъшара хьалхара масее а рангах болча кулгалхоп бехктонкъан.

ДІаэо парте кадрови политика деташ ше дуьцаш, ораторо ъхьакхайкадир: вахаро баьъду, хано ДІадекхарача тайпа ялоаргта ТІомаш я тайпа достам белар — аття ГІулаях дац. Эргелонка ко дуьгІаш, кердача лоауригаца тІачча болча тарбаь дерташ ялоча факташца ГІулаях хІаьа деташ хул. Керттерар — боехама кулгалдара прантина, министерствах, ведомствах, моттигерча Советий ГІулаяхаатта ниэ ма яхоачча боьнъоца партийни йола, большевистски стиль ъкъе-ъкъаза.

КПСС Центральни Комитет Политически доклада тІа, альар Украина Компарте ЦК хьалхарча секретара **В. В. Щербицке,** масштабаш хьакъекхад вай толамаш, даха ма деззара ийса а принципиальность йолаш а гучадьхад социально - экономически деташ ГІулаях ГІулаях бахьанаш. ДІаэо дегІаноалаьлъ доклада тІа ишта церра йоарзнань а хьадда а ялоа ядерни гера поатлаьнга, а ялоа тІасанахьара а ДІаденкара, адамий цивилизацена тІера хІаьлаьнъалара кхеташ дІаэбаь-ъкъара программа. США я президента ца предложенета деннача яюпах дийача, йиш ноллаш дац вай мехкарча наьха ца цо цатом цо боабе а царна ца хаьлаш ца хетийга а, Іаьнга аьлча ядерни гера ДІаденкъара кардинальни проблема къоастараца боьнъоца йолча тарона ломча бесса аьлча дуккхача юкъеъкхуьлча еоьдеращеи условещеи блокираш я уо американски оагІоно.

Чанхъьяьнача пятилетка итогашта, дІаэо дуьцу оратора, критически анализ яьи Украина Компарте XXVII съезде.

Ахоачамбоацараш гуча а доожаш, уж дІадахара ъкъе-ъкъаза предложенеш а ъкъкхуьлаш, ира дувцар коммунисташа, пятилетке парагІдийнйараша воча тайпара латъе хьакар а хьалхинна утташ дела денхараш соозняи оганашка хенначуа ца къастадар а.

Оратора аьлар Іилманеи техникаца парагІдийнйараш юкъеъкхуьлар оиддача экономически Ийлйен. тІа отталаиза дерг ца хилар.

Парте ХХVII съезда исторически решеней ъхоачаъшъо яьар, аьлар В. В. Щербицке ший къамаьл чакхдоалаш, цеюо ий, экономика, Іилма, техника, культура, вахара хьал дегІаахара диьалга диллача нердача лаглІа тІа боакхаргІа вай мохь, лакъъерга цун дуьнен хьалкъаттача къе- ра авторитет, соьбсакхаргІа социализмах машарен идейн наьха терхам тІекъаъшъеш оола яюъ.

Апрельски Пленум, ХХVII съезда кийчо яр. съезда болх хьаоаргІа ленински концептех боачуа, ъкъе-ъкъаза, парте дикагІа йоаа традицеи ларде а луьшаш, аьлар КПСС МГК хьалхарча секретара **Б. Н. Ельцина.** Цо белгалдьаккхар, XXVI Московски городской партийни конференце хьакъекхар столица коммунисташ хьалхаюпа ортедаь дехараш хьоачаюпургдолаш, парте а мехка а хуьлш латта хуьцамаш хида доагІаш хилараХ тийна, цар

Тха колхоз а санна лаьтай хьувьъам, дохкаяь пропиевить лакъъеш а ду ларда тІе продукци яккхара темпаш лаьккеш а, рентабельность айеш дола бохкаяш итоги ца яра. Цхьа бакъда кІезига дац тхаьараш санна долча хьалашка а долаш, цхьан метте латташ, хІаьта цхьаьа пшпеш ге- тара медицинаттан дола боахамаш а. Хіанз реальни таронаш вІашІьхьлъхьай хІара - боахамо ГІенгабельни болх бара. Цхьаьа ловра из массанегара дІадекар хулга, тІехьаюсача колхозашеи юошо шоашта такара хІама лелга. Колдевенстно яхьі цІакхха а хургІоацаш дІаовккхилга.

Казахстана Компарте ЦК хьалхарча секретара Д. А. Кунаева белгалдьаккхар ле- гІаахара темпаш лаьгІара тенденци каъъе, къаьхьама овсарле лаккъе пятилетка чакхдаш ерригболиге ВІашІьхьлъхьай хІара тІехьдьоина хиар. Уйла чІоагІагІга тІайохнг хІамаш хоам бара, ресурсаш лоарІара проблемашта, республика ГІулаях ГІулаях лаьккеш а ларда баршш кердача цІеношка бага хайшаб.

Рагардъаьнна уж хІамаш кадастанщина айхха дувз хІара. соозняи республикан массее оагІорхьара дегІайоалара парте еча йоаххонца, ленински къамаьл политика толарца.

Балха итогий критически мах а бе, ораторо белгалдьаккхар, практически ГІулаяхашка цІенхаштта хІамаш кларара дуьлийта хилар. Промышленносто ишерий плаяваш бІарчча тІехьхоачаъшъеча хана производства объем лаьккеЬга пятилетка оттадьача тайпара чакхдаш кхадап. Оаха партІийн хьісеапе ийса къатІаьш тхоашта ял критика, хІаьта цІнах е йоагІаш йола выводаш а ерьш.

Оратор ъкъе-ъкъаза тІалъхийтар Казахстана лоарХІама, мехка - ялат дукхагІа доахача моттигехи хьайбаш леладеча баьаеи цаІ ни хьарах ерга, ДІадекхар пятилетке, белгалдьаккхар цо, ІалашдацадиР юртабоахама дукхаха продукташ, керттерча да дакъе - ялат данкхоп ни кийдарг зайнеш яохаачаьлъера. Из ишта ийбсенеад хаоттама хьалап бохьаи долаш ийбсенна ца Іеш, соозняи республикан массее оагІорхьара дегІаноалаьлъ ГІулаях ГІулаях ца деш цІенхаштта хІамаш дисарах а.

Партиенан халъхан хьалхашка ноай бехктонкъан хьалбеш; вайгар Д. А. Кунаев ший къамаьл чакхдоалаш, казахстанцана шоай ниэаш, оьаиеш парте ХХVII съезда хьакъекхар дуьхьа ца деш цІенхаштта хІамаш дисарах а.

Грузе Компарте ЦК хьалхарча секретара **Д. И. Патиашвили** белгалдьаккхар, ХІамаьрча хьалхара комиссеи председателлаш, ХІамаьрча хьалхара проблемаш дохкагІа хуьлаш хилар. Цунах ший доакхаш хила деззаи дола ГІулаяхаан республикан мобильности, компетентность а коллегиальность а, самокритичность, демократизм, мах ГІаьккача йиш йолаш а, ъкъе-ъкъаза ГІулаях а хилар — дизагІа хьаделлалу социализма хьалашка, нахъа къетам балара дина ма бе.

Къамаьл дечо дийнар шоашкарча ГІулаяхех пайда а эцаш эуламаш леладеращца, шоай оамалаццеи гІулаях ханнцеи коммунисте - ГІулаях сий доакхаш республикански партийни организацеи ГІулаях ГІулаях принципиальни къовсамах.

25 феврале, КПСС XXVII съезд хьаделлаяа дийнаьча. Грузе Советски Іьлъал котдьаьна 65 шу диза хиларах хоам а бе, ораторо ъхьакхайкадир: Грузе Совет республике ергигача союзни республикаша а санна, дІахача замантара юхедиса къамаьл доп Советски Союзе ГІулаях къоастараца хьаъча ца хьакъокхаш хилар.

Интернационализам, доттагІал, вошал, вашш дІаьхьй ший хьалхи сергІатоп советски хьалхарча темпаш ца хьашта дагахьа хилараза дергдоаца хІама а хинна дІаэттад. Къаьстта бокхкача ший хьалхи сергІатоп ГІулаях ГІулаях ца хьакъокхаш хилар.

Интернационализам, доттагІал, вошал, вашш дІаьхьй ший хьалхи сергІатоп советски хьалхарча темпаш ца хьашта дагахьа хилараза дергдоаца хІама а хинна дІаэттад. Къаьстта бокхкача ший хьалхи сергІатоп ГІулаях ГІулаях ца хьакъокхаш хилар.

Хіанз ший отгадьаь балхеи арахецача продукцеи дІаьнга хьакъуьна дош. Продукце дина ладкъара проблемаш аьлар делегата, толаме къоастае йиш хуьрьъа ца гІулаяхаца хьаьт долаш болча керриганаь смежнаща цхьаьа ниэаш тІадохкийте.

Ораторо съездага хоам бар «Кировский завод» объединенеи съезда хьалха тІаеш. ДІаэо дегІаноалаьлъ доклада тІа ишта церра декхарш кхочашдьъ хилараХ. Іьлянь керттерар да дичача ГІулаяхаца белгалйоча съезда хьалхара проблемаш аьлар делегата, толаме къоастае йиш хуьрьъа ца гІулаяхаца хьаьт долаш болча керриганаь смежнаща цхьаьа ниэаш тІадохкийте.

Ораторо съездага хоам бар «Кировский завод» объединенеи съезда хьалха тІаеш. ДІаэо дегІаноалаьлъ доклада тІа ишта церра декхарш кхочашдьъ хилараХ. Іьлянь керттерар да дичача ГІулаяхаца белгалйоча съезда хьалхара проблемаш аьлар делегата, толаме къоастае йиш хуьрьъа ца гІулаяхаца хьаьт долаш болча керриганаь смежнаща цхьаьа ниэаш тІадохкийте.

Белоруссе Компарте ЦК хьалхарча секретара Н. Н. **Слонькова** белгалдьаккхар, ъкъе-ъкъаза Іьлъа деочча документаща сийлахь - воккхача Ленина парте оидабьяна, революционни ергалонан еш ца царна, новьторстро хьаъкоккхаш хилар.

Белоруссе коммунистин, дерригча къаьхьамагІой цеІагІа ораторо предложени елар КПСС Центральни Комитета марксистско - ленинско политически ниэ а бер- нате леладаь практически ГІулаяхаш а могадеш.

Ма ди, новьторстро Центральни Комитето яхетаду хьанхайкадир ораторо, Белоруссе экономика интенсивни наьха тІа яьяха республикин партийни организацеи хІанз а мега ца хилар. Дергача советски хьалхъа хьаъкоккхаш хилар.

Интернационализам, доттагІал, вошал, вашш дІаьхьй ший хьалхи сергІатоп ГІулаях ГІулаях ца хьакъокхаш хилар.

Белоруссе коммунистин, дерригча къаьхьамагІой цеІагІа ораторо предложени елар КПСС Центральни Комитета марксистско - ленинско политически ниэ а бер- нате леладаь практически ГІулаяхаш а могадеш

Вай лоалахой болча

ШОВДАШ

Ишта цIи йолаш я Дагестана халкъа поэта Гамзатов Расула журналиста М. Гасаналивна енна интервью.

— Лоаман мохк масахана а хиннаб поставиша - япура ш! а бIалхий, альар Р. Гамзатова. — Са къаман кхаьнара музыкальни инструмента — кумуза — ши мера мара бац. Царех цхьанне новкъостат даьд лоаьнахочлах, деналлах, майралах нделеш даха, шоллагI. Чо безаман морзо, дуне хоздеш йолча кхалсар хоза йийцай. Уж а доацаш, кхидола иллеш эшаш дац аьнна хеташ хиннаб лоамарой. Оалхазара ши тIъаьмI кумуза ши мерзи мара безаш, яхьад цар.

Дiадахад дуккха я шераш. Октябрьски революци яьшиб. Вай мехка а дерригача дуненг чу а хиннача дувламаша кумуза гуо бодаш яхьалгIа мезбеннаб. Хiанз дуккхача наха ладувI цун зонеча оазара. Из кхоалагIа бола мера вожарах лоарХIамегIа а хиннаб. Цо хьахкох вай литературча граждански лостам болаш долга. Цхьабакъда.. сага ма моттала, кумуза хьалха- ра ши мера тюай гIуларх дах бахьнах, шо оза еаш яьш, аьнна. Бакъдац из. Ший бохьанца йола оза нюрлъ кумуза хоалагIа- бола мера тIаххийтта- чул тIехьагIа.

Аз дуккхаза я яхах: Дагестане волча хоза — сс аварец ва. Мисраилов кхьалчачи — дагестанец ва. Лоазол арахьа — ССР гражданин ва. Сай хIаматта дайнах- аз нийсбу дерригача дуненга дийлла латтача кораца. Этгара сийдарIйола маьлха аьнаташ чу чуялхай цу новрах 1917 шера.

Лоамаюшта хов шоай Дешае ерриг СССР йолча. Дуней ку мел долча хIамал хозагIа а безагIа а хетсона сай наьна мотт. ХIаьта дунен шоай- варан Дагестан! сона довзий. тар ярсий метто. Из мотт хар бахьан доцца дунен яIхлагIа лаьтта чуоацаш а мехка хоза- лаш яIхай лоамаюшта.

Са мехкахой ба Сурт- ут — Уренгой — На- йым — эта маьIхалонаб хьабеш боахкараш, Канско-Ачински доагоа- энергетически комплек- са маьIхIа йола наьна- ташйина предприяти- ши хьелъараш. Шоай юрта эзар - эзар кило- метр гала бакъо ма- тIагIа болаш санна хьа- кхаьта ба са мехкахой.

Дунен дуккхача ми- тингашка хиннаб лоо- хIанз Байкало-Амурски магистрал хьегаршца вIашагIкхета водаш а ва.

Хьалхагlа са мехкахой праз лехаш гаьнаро- ваьккашна лийначу. Царех цхьабарш яIалла тIе а ца богIIаш. Цига бисаб. Цар тIехгIа- наш Дагестане цIаух. Цецбувл ух яштта дуккха а тайп-тайпара а къаман лаьтта- ташар, цхьаьгIа. барт хиларах. Лоазан шовдаш мо шена а безаме а лах вай кхаьта. Цханкча яхочалучулгдац цар праз шоалаш!

«Дагестанская правда».

ХЬАЛХАЬ МОТТИГ — НАЬЛЬЧАНАШТА

Дуккха ха йоаьшан Грозне Октябрьски район партийно-боаьнах яьтина собранаш йолча хаьа. Хьублбседа Къекха автономни республикан столицашна цхьа- йолча районаша шоай- на лелаьнаьа социали- тически яхьа итогаш йир. Цу яхье дакъа лоаьшан яр Махачкале- ра — Советски, Грозне- ра — Старопромыс- ловски, Октябрьски, Орджоникидзера, Советски, Нальчинера — Октябрьски район- наш.

Котбаьнаий Нальчи- кера Октябрьски район. Хьублбседа — Хьа- маш дахарах цунна ен- наий карара кара тела Ше байракги Сийлен дипломи.

«Кабардино-Балкарская правда».

ДОТТАГIЛЕН ШАГIА

Дуккха ха йоаьшан Орджоникидзерча Дот- тагIлен шIагIа хиннача вIашагIкхетара дакъа лаьцар кора гIирс хьа- бена фабрика коллек- тива. Заде бер болаьхий классе ветеранаш Ф. Лагкуев, В. Янук, Ж. Хасаева, яхьбараш. Дуккха лийцар гуребина- раша фабрика интерна- ционални коллективо дахьача толамех.

«Социалистическая Осетия».

Наьрановски района «Экажевский» совхоза № 1 йолча ферма доярка я Лорсанова Айзан. ШийталлагI ча пятилетка хьалхара шу дика дIадоладаьд кIоанаб болхлочо. Юкъера лаьрхIача хIанз хIара пис хьожача IаттагIара 7 килограмм гергга шура йоаьхк цо.

СУРТА ТIА. «Экажевский» совхоза доярка Лорсанова Айзан.

И. ПЛИЕВА сурт.

БУВЗАМА БАЛХАХОШТА «НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЗАСЛУЖЕННИ СВЯЗИСТ» ЯХА СИЙЛЕН ЦIИ ЯЛАРАХ ДОЛА

Нохч-Палгlай АССР Лаккехьарча Совета Президиума

У К А З

Бувзама дьяьже дика хIамаш кагагIдувлагарIа, дуьхача шерашка хьаьнаьа кхьегарагIа, республика общественни вахаре хьинаре даьда лецарагIа «Нохч-Пагlай АССР заслуженни связист» яха сийлен цIи лойла:

Голод Зоя Михайловнайна — Грозненски почтамта начальника заместителя,

Нохч-Пагlай АССР Лаккехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.
Нохч-Пагlай АССР Лаккехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИН.

1986 ш., 18 февраль.
г. Грозный.

БУВЗАМА БАЛХАХОШТА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАККЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИЙЛЕН ГРАМОТА ЙЛАРАХ ДОЛА

Нохч-Пагlай АССР Лаккехьарча Совета Президиума

У К А З

ХI пятилетка планаши тIаьийна социалистически дехьараш хьаьнаьашцеча толамаш дахарагIа, бувзама органашка дуккхача шерашка беркате болх бараг!а, республика общественни вахаре хьинаре даьда лацарагIа Нохч-Пагlай Автономни Советски Социалистически Республика Лаккехьарча Совета Президиума Сийлен грамота лойла:

Белобрицкая Любовь Александровнайна — Грозненски почтамта № 1 йолча моторизованни доставка оператора.

Жилина Зоя Николаевнайна — Грозненски почтамта почтальона,

Иванина Анастасия Андреевнайна — Грозненски почтамта № 2 йолча моторизованни доставка оператора.

Нохч-Пагlай АССР Лаккехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.
Нохч-Пагlай АССР Лаккехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИН.

1986 ш., 18 февраль.
г. Грозный.

НОВКЪОСТА А. В. ИВАНОВНА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАККЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИЙЛЕН ГРАМОТА ЯЛАРАХ ДОЛА

Нохч-Пагlай АССР Лаккехьарча Совета Президиума

У К А З

Республика промышленни объединатIа проектировани еча донкха дакъа юкъедахьарагIа, общественни вахаре хьинаре даьда лацарагIа Нохч-Пагlай Автономни Советски Социалистически Республика Лаккехьарча Совета Президиума Сийлен грамота лойла **Иванов** Анатолий Ивановича «Грозгипробиосинтез» проектно-изыскательски института директора.

Нохч-Пагlай АССР Лаккехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.
Нохч-Пагlай АССР Лаккехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИН.

1986 ш., 18 февраль.
г. Грозный.

Цхьаькха вицвеннаваш, цхьаькха дицденнадцаш

ГIемахо хиннар—хьехархо

«Тройная проверка» яхача кинофильмага хьожаш хиннаначарна дагавоагIаш хила веза тIема хьалха латтача цхьан дакъа дежурни хиннаначарна ирсаш. Из хилча блиндаже хьачуоагIа немций форма тIаьюха перебеличик. Цо оал: «Дайнохк бежка тейгенант Васильев на сс. Сох хьалха командование га дIавалар дех аз». Из хезначца цец а вале, хьалгIоттI дежурни.

ПIехьагIа цох Советски Союза Турпал хул. Цох лаьца дац вай тахан дувнар. Са дунца безам бе ца дийнахьа дежурни хиннача ирсарах. Из вай механхо ва. Победински яхача юрта вах из. 47 шу да цо кхувш йоагIача тIехьеннц хьеха а царна кхетам ду а.

Белоножко Тимур Яковлевич 1939 шера деша вахар Краснодарски зенитно-артиллерийски училище. Шн шу давлча, 1941 шера декабрь беттa, из вар эгара чоагIагIа тIом лаьттача участке — Ленинградски фронта «Ораниенбаумски пятачок» оалача моттиг. Т. Белоножко юкъеволча къаьсттача 50-на форда бригада хьалхаща хоадам болла декхар оттадьар — Ленина город дIалана гIерташ бола моастагIий юхатохIиа, чоагIа денал, иоаначул. Тема говзаш эшар командование енна задани ихочаташ!ара.

Хьалхарча тема оперешка къонача лейтенанта Белоножкоас хьалхаьар дела! а къонначул а долаш ше хилар.

Къонача лейтенанта Кара 207 артиллерист вар. ДукагIча хана группана тIедехаш хинна декхар дар тIемана разведка а ем, немцан лелаьр хьакъаьлуш ма «мотт» в бакъал цIа- ухилга. Вай бIухой моастагIий доазон тIа дIатIабалъча батареис цахалдаш йоккхий тоташ, минометаш етта йоаьбора.

Артиллеристей говзалелл лакха яр хьахъоккаш дар сона Тимур Яковлевича дийнар.

Бригадни разведца начальник мафор Смирнов керта латтa тIашлой отряд цкъа моастагIий позиши йолча яхар. Разведчишаш массаза а санна траншеяшка чубалар. Цхьабакъда, уж яьсса яр. Ор чу гIолла моастагIий хIанз хьувзаш хинна разведкаш командир вишвелар артиллерийски пункта «отбой» ала. Из чакхволлинчийл а наховш, шиш хапнаьха тIехьашка на вооланш висар Т. Белоножко. радист, ши пулеметчики кхо автоматичаш.

Батарея командира цоаш биноблинилга кхетадьача тIехьа дар тIулахь. Фашистий автоматчаташ ду- чабабалар вай бIухой. Ши бIаь гаргтарча немцечо го бен латтар хаьна. Лейтенанта командца елар шиш отряда ба гаьнаьа. Вооацаш тIа- гальнаьта тIехьашка лачиъа, аьнна. Го балькха оборона а лаьца чоагIебелар вай «бухой. Батарея командца ши- морнкаяка рацена хоам бир шоаш болча моттиг тIехьожжайний воинхий топаш минометаши тоха, аьнна. Артиллеристаш болчаьнаш лела туржаI дир цига. Гаьнаш, лаьтта урагIувлятар лелхар пхоргI. Смарлдий тата сечача лейтенанта пхоза ларбар дийна бисача моастагIа Пашта дов де. аьнна.

Капонада хезача Смирновин лагаехар дожий хоам ца бебш йиса Тимура отряд. Ма хулла сиха юха а бьхкар ух шоай новккоотгIий болча. Немций хIалак а бьхкы а II фашист есаралла воалавир ду дийнахьа. Из операни чакхъяьк а р а х Тимур Яковлевича ЦIеча Седжъа орден елар. Цул чанийр Ужахова Раисас.

Сега сий доакхар, цох наьна тешам болийтар цIена къьхьегара бе. Къьхьегамца да сага ираз а, — йоах Ужахоас.

Ишта я Ужахоай уйлаш, цун сихстем. Къьхьегама кхетам луш лъхлихвеу цо ший вог я. Темурлан Хiанз шийна воалаш ва, наста заводе бяхха а Гюрзва.

Дуккхача шерашка къьхьала къьхьегарах. Раисанна ешай «За трудовую доблесть» яха а «За доблестный труд» яха юбилейни а медалаш, Нохч - ГIалгIай АССР Лаккехьарча Совета Президиума Сийлен грамота, кхидола дукха сонгIаташ.

Низах товеннача, йоккха балха оьшу Iайнаа цо Хiанз хьинаре къьхьег.

Ю. ТЕГАЛОВ.

ИШТТА ДАЬККХАР СИЙ

Дикача нахах

Тха бригаде меттел, объединенне а дика Гюрзех ша! лоарХIаца боахло я Ужахова Раиса, — аьлар текстильнолантерейни объединенне трикотажни цеха бригадира Интагулас Халичата. — Пе- болх сихен дикен барал сонгIа, тхона массанена а наькъайолаш я из. Балха тIа ца Ужахова Раисас цу цхьан моттиге болх дIа.

Ткъаь лIх шу да Ужахова Раисас цу цхьан моттиге болх дIа.

Цу шерашка Ужахова Раиса пIаккха а биса!л. плани тIаийна декхарш ткхочаш на деш. Цу йIаькача хина хьIайна ший доккха говзаташ. Тоамаьлий по дукккача кIоначча кхалнаха, дика а хеташ хьайкаш шийна ховр мехкарашца.

Из массаза а хиннай общественни вахара юкъе дизайнер Ужахова Раисас. Сега сий доакхар, цох наьна тешам болийтар цIена къьхьегама да сага ираз а, — йоах Ужахоас.

Ишта я Ужахоай уйлаш, цун сихстем. Къьхьегама кхетам луш лъхлихвеу цо ший вог я. Темурлан Хiанз шийна воалаш ва, наста заводе бяхха а Гюрзва.

Дуккхача шерашка къьхьала къьхьегарах. Раисанна ешай «За трудовую доблесть» яха а «За доблестный труд» яха юбилейни а медалаш, Нохч - ГIалгIай АССР Лаккехьарча Совета Президиума Сийлен грамота, кхидола дукха сонгIаташ.

Низах товеннача, йоккха балха оьшу Iайнаа цо Хiанз хьинаре къьхьег.

Ю. ТЕГАЛОВ.

НАХА БАРКАЛ ОАЛ

Сунженски района Орджоникидзевская яхача станице № 2 йолча юкъера хIанз хьолх бен я Дзагиева Мувсай Маликат. Барайтта шу дьаьнад из бергата хьехаш хьайкаш. Юхьанцера цIаьхьа классаца болх беш я Маликат. ЗIамигача бергата хьеха аттa дац. Цхьабола делархой деша меттел, дерттIа мотт дечIа хьожаш. Дина вIашtIехьа боал зIамигача бергашо бе беш болхха опыт йолча хьехархочух.

— Бакъдар аьлча, — йоах Маликата, — сона а дацар хьалхарча шерашка болх бе аттa, дукха дар ха дезар. ЧоагIа новкъостат дир сона ткхиначIар. Ужахова Раисас цIа- ца дагьа лоацаш, Ужахова Осмата Раиса коллективе сий деш, лоарХIаш, наьха тешам бенна болхло я. Из шозза вIашtIа Гюрзненски городской Совета халIха депутаташ хир ю Ужахова. Хiанз Ужахова объединенеи профкома член я.

Шоай производственни балха мотт!, наьхара Маликата а пийслучча лоарХIамеча деш шай хьанъехьа цца дагьа- боал нъоив нхалнах. Уж теш цо шоашта дина хьехар дерггхирах.

Ше доаха производственни толамаш тIехь-тIехь дохкагIа хуллаш ха хьайоаьш ни хьанъера дика хьалсаг. ЦIъаьйтагIаг!а пятилетка шерашка, нъаьстта цун тIехьа шера дакхийтта толамаш дахьар цо — пятилетка шерашка ворхI шереи нхаь беттеи задани нхоа- ншколе болх бен йолча ерий хьехархочо Емельянова Валентина Ильинишнайий а наховш, шиш хапнаьха тIехьашка на вооланш висар Т. Белоножко. радист, ши пулеметчики кхо автоматичаш.

Батарея командира цоаш биноблинилга кхетадьача тIехьа дар тIулахь. Фашистий автоматчаташ ду- чабабалар вай бIухой. Ши бIаь гаргтарча немцечо го бен латтар хаьна. Лейтенанта командца елар шиш отряда ба гаьнаьа. Вооацаш тIа- гальнаьта тIехьашка лачиъа, аьнна. Го балькха оборона а лаьца чоагIебелар вай «бухой. Батарея командца ши- морнкаяка рацена хоам бир шоаш болча моттиге тIехьожжайний воинхий топаш минометаши тоха, аьнна. Артиллеристаш болчаьнаш лела туржаI дир цига. Гаьнаш, лаьтта урагIувлятар лелхар пхоргI. Смарлдий тата сечача лейтенанта пхоза ларбар дийна бисача моастагIа Пашта дов де. аьнна.

Капонада хезача Смирновин лагаехар дожий хоам ца бебш йиса Тимура отряд. Ма хулла сиха юха а бьхкар ух шоай новккоотгIий болча. Немций хIалак а бьхкы а II фашист есаралла воалавир ду дийнахьа. Из операни чакхъяьк а р а х Тимур Яковлевича ЦIеча Седжъа орден елар. Цул баrIаш а дийша бIаьнначул тIехьагIа а йиццаш деццаш. Цох лаьца дийцаш массеех совещание партийни собранешна. Цига къаьмаьлаш дьаьчар дийцар хIараьнагара доагIагр хьаделех дезаш хиларах, хIарадеш дийнар дийцаш цIенеи цхоачашде дезаш хиларах. Хiаьта из гIулаьх иштта- ца леладеча цхьаболча наха цIенхаьгIа критика йийр.

Тха партийни комитет ший болх эргабаьккха тоа а бен, хIанз дело коллективе бехкочкъам айбеши цунгара доагIаш дар хьадехаш я, хьалхарча дакъе кулгалхоцкара, специалисташа бетта болх бе саг воацаш из тайпа станок сеца латташ. Экономисташа дьаьча лоарХIамех 437 сом зе хилар тхо- на из бахьан доаеш. Цудухьа бонккача лоарХIамеда болхлоца массеех смежни говзал карарзаделга. Хiанз иу деша чоагIа йоаххоо оаха.

Цекий, участкий коллективаша керте латтарий бехкочкъам айбеш хIама да производстве хьалхалатта наьха. Царех я дIадахача шера лелаьча социалистически яхье котьыьлин Т. Месергашаев, электросварщик Г. Насалиева, слесараш Е. Елифанов, В. Буренкова, ишта колберан.

Тха дело къьхьегача 1200 сагах 854 коммунистически къьхьегама ударник ва, из цIи лелаеш я 8 цех, 33 бригада, 21 смена. Хiаьта 1963 шера денз доклеш коллективо коммунистически къьхьегагIа- ца коллектив лоарIаш хьа- йоагIа. ТIаккха цу цIера сийле йове йиш яц оаха таханг

Г. ДОСОВ.
Грозненски вагонни депо начальник.

«Хила езача Чехословаке Коммунистически парте XVII съезда — тха хьинаре къьхьегам» — цу деизагIа болх беш я тахан ЧССР производственни предприятей коллективаша Балха дикалца цхьана производства интенсификации лаьхьара — мехна шерра яьржача социалистически яхь кIийле.

Ер сурт хьадаьд Пльяне

ЧССР шийна чуя санна иштта яхьча социалистически механика а хьалъеча АЭС йола технологически оборудование генеральни поставщик йолча В. И. Ленина цIерагIча «Шкода» яхача машинаш ева комбината цехе. Сурто хьагойт советски специалистий гIоча хьаеча ВВЭР 1000 яхача кердача ноахлаьхе йолча реактора корпуса еш латта сурт.

ЧТК—ТАСС сурт.

САГА БОКЪОНЕХ ДОЛА БАКЪДАРАШ

ЛОАЦЦА ДУВЦАРАШ

Чубаха тхов-кIийле йоаш 50 зааг, саг вах тахан Лондоне. Английски непаюозоно дувI, дIалаха рождество чубахача цIа доацараша мишта безагIалъяхкал.

— Лондона юккъе тесса йита латтача гаражо цIий наIарш хьайIийлар цIейна отталаь шу ца хиларат соцIа- чубаха кIайчаца мехка ерригача доходех - 74 процента хоачача хана. ЮАР-ерча африканна хIара беттa доход 20-25-ка яьсIеначIа я кIайчаца йолуш.

Из я лондонски миснашта ихта бахьан цхьера на хIама йийьъар а, ШийначIа рождественски бийсина гаранте фермашка балхаш деча африканнаш. Цу фермашна чергара яьржа я кIай цюка доаша баха нах чулоаттабара ферма. Из мишташ аьлча, африканашта цхьаккха тайпа ахчан возиагранийлеи лан, боахама дела отараша а шоаш йоалах йIанача лаьттан чIегилта тIара дайнахочох а бах уж.

Сага боkъонех йолча дуненг хилъяшта юкъерча организацеша нах ду тайпара боовабараех ХХ-ча бIаьшерера нах - лоалла лоаттабара форма оал.

* * *

США империализмно Пагараш массаза а лаьрхIай IIий доалахье. Цу латиноамерикански мехкарча ерригача банковски вложенеех 80 процентага кхачалла яраш цун доалахь я. Мехна экономика ерригача сферашца довл ду американски монополешца. ЛаьрхIача хьакхьаьчад, США-с Пагарзве йIадохийтача хIара долларо 5 доллара лайда коа хьалуш хилар. «Итайпу» яха гидроэлектростанци хьалъеча финансировани яр прагвайски экономикага американски монополеша бизза тIехьоанам отгабара маIан долаш дар.

Пагаглае мехкдаьттен мехкдаьтта продукташи йохкаш йола «Репса» яха американски компани геттара муъъалIийтай налогаш текха цаеш Хiаьта «Андитс корпорейшн» яха компани Пагаглае правительствага концесеи яйай 160- зааг квадратни километр (Пагаглае ерригача территорех 40 процент) болча жоттигера радиоактивни материалаш безача маьхх металлаш лаьхарь а лаьхара а. Хьалъяхча ерригача пайдаца интересаш йохкараех хьалъеначIа ерригача доходаш хьалхарча 15 цера ерригаш а «Антитс корпорейшнна» сейфанна «Горпьи- Хьадага а лаьца чоагIга михьарбахкаша «коммунистически агрессе кхерам» кхайнабарна США-е. Тема пакт качъеллай Пагаглайна. Пу паьтага хьежжа США бокъо я цIий гергаштара лиъаш дунен хьалхъатта юкъерча коммунизма оагIонгахара- га кхерамъ хIара тIе массаза боагIа Пагаглая территоре тIа дига.

(АПН).

ЛЕНИНГРАД. «Петродворцовый сальтитай завод» объединение мастерий совета гIо ду администрацена производственни социальни деякарашт кхоачашце, болхлой кадрашта ткетам бала. Мастера лоарлIам лакхбалар къасстта гучадалар, объединене производствана автоматизацин роботизацин яра бIлх бачча, продукце керда тайнаш арахена Iомалуча хана. Хlара мастер лаьттар шин участке план кхоачашъяра, продукце дикал лакхъяра, цехашта юкъерер цехашта чурен поставкай ритмичность теаIра лоаттабева кхоачашъяра, Iоашшара доагIа дакъа лаьцар мастераша къасстгама дисциплина гIоагIъяра, зехьа йовш йола балха ха лохъяра юкъе.

СУРТА ТIА: объединене мастерий совета чIенаш ба сборочни операцешна робототехника юкъейоалаяра дешаш дувцаш. Аьрдехьара ааттехьа — Л. Тузова, Г. Иванова, А. Шишкин, В. Пономарева, А. Голубцов (совета председатель), Н. Коряпкина, Т. Наумова.

М. БЛОХИНА сурт.
ТАСС фотохроника.

— 1964 шера баьъа балха итогех тIа совхоза хьожалкъор КПСС ЦК СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК карара кара тела Цlе байранх, — боах Урус-Мартановски районе «Солнечный» совхоза директора Ибрагим Магомедович Дедаева. — Хlаьта шу-нах эIамига дакъа даллалар подряди дешархой школьни бригада къасстама а.

Уж тоама дувцаш дола хозе дешаш дац. Къона, хlаьта а опыт йола производства новандир совхоз «Солнечный» муIIаранша дIачуийцар совхоза коммунисташа. Дlаялача пятилетие дешархой бригада дакъа дошдаш хинна 119 эIамсаги йоIи, шолгIа чакхъьякхачул тIехьаьгIа, механизаторашгтеи баьццаваран лелдерашт лелаеш. Царех ба совхоза опытни бригадир РСФСР Лаккехьара Совета депутат Магомадова Сацита, трактористаш Ахадовгар, пономарша дIачуийцар совхоза Сайд-Эминан Сайд-Iалин Ахадовгар, пофераш Ахадов Геланин Чунхаев Жамалайлен, баьццаваран лелдерани Джамбекова Мадина, Магомадова Зина, Цабаева Сацита, Таваева Тоита, дукха кхыбараш.

— XI-ча пятилетка тIехьарча шин шера кхьасстта дукха лагIий нах сайцар тха совхозе доаш бе,—раьза хинна дувц дешархой производственни бригада хьехачас, трактораш лелаяра инструктор воача, ВЦИУ хото меьдаь лелаеча Немалов Салпх Усманович. Школа йистехьыхкарех аханеи совIа бараш Iаша баьццаваргIий Александри Виктори), «Аэрофлота дIа» («Авиатор» яха кинотеатр, культархой бригадана тIачIоагIIийр баьццаваргIий 7 гектар. Хlара шу массара эвал безам совбоалар лагийча наьха, лакхлора гар говзал. Совхозе тIехь - тIехьа дукхагIа темно еши лоарлIашш боагIа лагий нахи мехнарийн.

XI-гIа пятилетка чакхйоалача шера дешархой производственни бригада, колхеснтивни подряди зрасстечни юкъе а йIхьа, йIхьза бокъо бола болхлой коллектив а хинна дIаэтгар. Бригадина (хIаьз цунца 150 совIа саг вар) тIачIоагIир 19 гектар лаьттен мел эша юртбоаханя техникгин. Кхай тIа стан хьалIир бригадина, кхоачаха болхлоша шоай мукъа ха йолча хана цига салоIаргдолаш. ДийнахьаI 4 сахьата мара бохь мIна бу бераш, бокхейиса ха шоай мукъа тIа я цар, пудухьа шоашта товча тайнара вIашIтехьбоаккх салоIам. Хlаьта шу гIирикха шера мел эшар долаш да: спортинсентарь, тайп-тайпара лоззаве хIаматI, газеташ журнаташ, телевизор а радиоприемникаш.

Бригадах тийна цунца тIадиллад баьццаваран иэделга дилла па Iеш, баьццаваргIий фу доаккхийта я ветерана сорташ тохкинга а, хlаьта царех динагIаргдаран боахама производствена юкъехьхкхийта. Соахка фу даьккар дукъа 10 гектара тIа нарсаш 4 гектара тIа кабачкеши кхыбараш да дешархоша, керда сорташ техкад нарсийн томаташи 5 гектара тIа. Хlаьта совхозе дукъха гIирикха лаьттанца дIадувш «Свитанок» «Фахедь» яха чоматоргий перспективни сорташ леладар дешархоша боих дика барах хьаннар.

ШерагIга шерага эргайийнай бригада структуре, шерьеннай цун функцеш. Соахка коллективе дика болх бен хинна ворхI звено — хьалгIа хиннача яIхенга тIакхийтай Iалам порадара звено. Цунна керте эттав барх!агIча класса дешархо Дамаев Хьасан. 12 яIкьыйо сезоне йоарлIех Iоцlенадыр баьццаваргIий гонахьара ерригга хьун оасап, хьа а дадз, гIаьнех хьаIъхьхад салхIаргIий цIалгап.

— Болх иэьаьстта дика бу яIсларIча классера Чунчаев Билал керте латтача механизированни звенос, — йоаь пофераш Iоцlенадыр бригадира Исаева Любас. — Цун верригача 12 члена - дика йова трактораш лаьтта кийгтехникеи.

Хlаьта бригадиро ший новкъостех доккхал деш дувц, кхонача ахархой яIхьашка шоашта лоаца даьъа хIанале дика традиця а хинна Дlаэтга хlлар. Нохч-гIалгIайчен чемпионаш хIлар Зелимханов Адланаха Iусманович. Адланаша-кхонача механизаторий Ерригроссийски конкурсе а яIнихар котало.

Вешта ергIача бригадо а яIкай коталоиаш. ВДНХ доакъошхо я из. НГIАССР Лезински комсомола премелауреат я. Толамаш дакъа бригадана дукъха сийлен грамоташ тийнаш, цу дакъое Российски Федераце юрта боахама Министерства а. Хlаьта бригада чемпионаш Джамбулатов Серайдена, Исламиалов Iарбена, Зелимханов Iусмана, Бибулатов Вазийна ВДНХ бронзови медалаш енай.

Уж шера дешархой подряди бригадана тIачIоагIьяй 30 гектар. Хlаьз яIьяьнца шоашта цунна кхеду гурахьа йу яIла, моша горошен, башцаргIаш — Iара культура 10 гектар. Гурахье а денз лаьтта кийгтехникеи, удобреней тайгап цу тIа, 10 гектара тIа яIла Iадийра. Цхьа-ттарра, дика тIадьяьнадар-яIла, лордилгаш хийца а долаш дагар ва Iан яIла. Къонача механизаторана уж яIнеш-ча, дийлача лайх пайда а эцаш, тучашца подкормка яьй цунна. Вlаьстан юкъе дIаэтгардолча кхашка а ишта-та удобреней да а тайп-лайца цхьана соахма яIлаьъяхийтай уж.

Хlанз совхозо бригадана тIачIоагIьъяь ялат чузца «Нива» комбайн Iомаеш ба къона механизаторашш. Цунца цар шоашт чуцдарца шоай участка Iара яIла. Нийта Iомаю цар бальдадарийн хlашка кий дettаргдола ДДА яха догIан хьисапе хий детта агрегат а.

Шоай гIончашцара бувзам цхьана а дийнахьа сацийташ совхоза кулгалхоша. Школе наст-наста хуI совхоза директор. Из-хьеж дешархой бригада чIенаша мишта деш а цар оамилаш мишта а, школа болли вахри зуь. Цун инициативагIа бригада бергга чIенаш йиззя бокъонаш йола совхоза болхлой а хинна дIаэтгаб — царна къьяьстама кхиинкари дIаденнад, цар тIа дIаязъю кхашка болх бьа стаж. Массанеи а спецбарзшни денвад. Къьяькашта алани а, премиальни планагIа лаьрхIачул лаккагIа хьувкъан яхебарех совхозгIа телаш долеи дIчя денад.

Школан совхозен дottагIаш юкъарчал доацаш дола бувзамаш ди тIехьа чIоагIу. ПоIгIарга № 2 йолча кIотерра школа а бокъонца йола шеф а хинна дIаэтгай совхоз. Цо школана новкъостал дальмашинаш Iомаю кабинет пийтье, спортивни зал, тир хьалъе, Iомаеи йовзен деархой йиш хургIйола инвентари механизмаши Iьлаиъе.

Совхозо школана а денварой бригада чIенаш дезаалдаш а кхачан продуктацца новкъостал ду, педагогийн технически болхлой школан доагIа лаьрча доаханна довкъарг ялат тел. Совхозо ахчеи трансспорти тел школьникаша школ райойера мотгиган йовза экскурсе йохчуьа хавз.

Вlаши новкъостал деши лоарлIаши хилдго новкъостал ду школанеи совхозан мехка Кхачан программа яхочаиъъяра.

А. АКИЕВ.

Редактор
О. Б. ГАДАБОРШЕВ.

ХОА-МАШ

КАГИРХОЛАША ВIАШАГIКХЕТАР

Чкхдийнах Ерригсоюзни оборонно-массови месячник. Цу гIулакха хетаяь дукха мероприятеш хилар Малгобекерча тIемен кхъьхагтамеи сийлси музее. ВигбIаь гаргта. Сат хьежар цун залашка гулъьлуча экспонаташа, документаташа, суртаташа.

Уж деношка музее вIашагIкхийтар парте, тIема, кхъьхагама ветеранаши районерча школашнара комсомольцаши кагирхойи. Бонкха патриотически, интернационални чулоацам болаш пар ветеранаш А. Чиженкоси И. Заяхинен дыь кхамальаш. Советски Эснара таханарча деиах дийцар дукха ха йоаппан Даьхен хьалхашкара деккар кхоачашцаь цIавенача М. Дзагиева.

Гулбенпараша дег тIара доагIа баркал алкар ветеранашта. Дика лешца, ГТО нормативаш кхоачашъе, эспаре бахара йиззя кийчо е дош делар цар.

ХЬИНАРЕ КЪАХЬЕГ

Дика лаДолалир шийтIагIча пятилетка хьалхара шу Малгобеке бола беш йолча «Гроэнефта» производственни гIулакхан а, тIема, кхъьхегама ветеранаш совета районера, республике болх беш бола Болгарера гIишлохой, Нохч - гIалгIай шпонерча болхлой.

Сайре цIайолаелар «Советски кино — съездарга съездага» яхача кинокумпланца. Цуп тIехьаьгIа гулбенараш хьенкар Советски Союзен Болгареи кинематографисташа цхьана отгадаьча «Дехко яхьала бердаш» яхача фильмага, Болгарера гIишлохой художественни самодеятельность програмга, болгареи къанхьа баьъча Г. Димитрова цIерагIча музея экспонаташа, дottагIелен тематиках долча книжкай выставкаргга.

Ухх деношка «Радуга» яхача кинотеатре чакхъьялар интернационални дottагIелен сайре. Цига дакъа лоацан хилар Старопромыслевски районера парте, тIема, кхъьхегама ветеранаш совета, республике болх беш бола Болгарера гIишлохой, Нохч - гIалгIай шпонерча болхлой.

Сайре цIайолаелар «Советски кино — съездарга съездага» яхача кинокумпланца. Цуп тIехьаьгIа гулбенараш хьенкар Советски Союзен Болгареи кинематографисташа отгадаьча «Дехко яхьала бердаш» яхача фильмага, Болгарера гIишлохой художественни самодеятельность програмга, болгареи къанхьа баьъча Г. Димитрова цIерагIча музея экспонаташа, дottагIелен тематиках долча книжкай выставкаргга.

ПОЗЗА КОТБАЬЛАР

Уж деношка «Красный молот» яхача завода спорта дворена тIаIийар техникахи шашкаехи, довзара лични первенства доакъашхой. Номер 1 йолча продтовары объединене, междугородни мовкъаш дIа-хьа кхуьъыча гаража, трамвайно - троллейбусни управленье, № 3 йолча горбольница, бухзама управленье производственни коллективаш спортмеенашта юкъе чакхъьялар уж яхьашш. Спорта цIинна тIаIисташ котбаьлар № 1 йолча продтовары объединене болхлой.

СПОРТ

Ше дина ловза хозш технисист волга хьакъехкар № 6 йолча тика продавеца Шептуков Хьусейна. Шашсташа юкъе тоалина тIа хилар Хаджиев Алеисей.

Школьни реформа—массане юкъара гIулакх

ВАХАРЦА БУВЗАМ БОЛАШ

Шоай гIончашцара бувзам цхьана а дийнахьа сацийташ совхоза кулгалхоша. Школе наст-наста хуI совхоза директор. Из-хьеж дешархой бригада чIенаша мишта деш а цар оамилаш мишта а, школа болли вахри зуь. Цун инициативагIа бригада бергга чIенаш йиззя бокъонаш йола совхоза болхлой а хинна дIаэтгаб — царна къьяьстама кхиинкари дIаденнад, цар тIа дIаязъю кхашка болх бьа стаж. Массанеи а спецбарзшни денвад. Къьяькашта алани а, премиальни планагIа лаьрхIачул лаккагIа хьувкъан яхебарех совхозгIа телаш долеи дIчя денад.

Школан совхозен дottагIаш юкъарчал доацаш дола бувзамаш ди тIехьа чIоагIу. ПоIгIарга № 2 йолча кIотерра школа а бокъонца йола шеф а хинна дIаэтгай совхоз. Цо школана новкъостал дальмашинаш Iомаю кабинет пийтье, спортивни зал, тир хьалъе, Iомаеи йовзен деархой йиш хургIйола инвентари механизмаши Iьлаиъе.

Совхозо школана а денварой бригада чIенаш дезаалдаш а кхачан продуктацца новкъостал ду, педагогийн технически болхлой школан доагIа лаьрча доаханна довкъарг ялат тел. Совхозо ахчеи трансспорти тел школьникаша школ райойера мотгиган йовза экскурсе йохчуьа хавз.

Вlаши новкъостал деши лоарлIаши хилдго новкъостал ду школанеи совхозан мехка Кхачан программа яхочаиъъяра.

А. АКИЕВ.

Редактор
О. Б. ГАДАБОРШЕВ.

ЛЮБИТЕЛЬСКИ ФИЛЬМАЙ КОНКУРС

Ухх деношка Нохч-гIалгIай облсовпрофа Союзай ЦlагIа хилар КПСС XXVII съезда хетадьча любительски кинофильмай конкурс-хьежар. Цига дакъа лоацан дар самодеятельни кинестудеша дакъхха 15 фильм.

РСФСР искусствей заслуженни деятель М. В. Татеев председатель хиннача жюрес дикагIлараш да аьнна хьакъоастадир е фильмаш:

«Комплексная, хозрасчетная» (автор А. Т. Литвинов), «Пионер» яхача киностудес дакъхха «Художниках дола дувцаь» (кулгалхо О. Д. Мазаев), «Яхь» («Крокус» яха киностудин, кулгалхо — Р. М. Мазяр), «Хье вовза» («Автомобилист» яха киностудин, кулгалхой — Пашшевгlар векгарий Александри Виктори), «Аэрофлота дI» («Авиатор» яха киностудин, кулгалхо — Ф. П. Уваров). «Вай цIа» («Кварц» яха кинестудин, кулгалхо — Л. С. Лещинов).

Конкурсе котало яьхараш дег тIара къьобал а бен, царна сийлен грамотнин дипломаш Дlаэлар обороннэ фа секретара М. ЖI. Пугоевас.

Р. ГОИГОВ.
облсовпрофа инструктор.

Доттагlелен вIашагIкхетар

ВIашагIкхетаре къамаьл дир «Гроэтрубопроводстрой» треста партнома секретара Б. Дмитриева Болгареча гIишлохой группа начальника С. Стоянова. «Радуга» яхача кинотеатра директора М. Шамаева. Старопромыслевски районера парте, тIема, къьхьегама ветеранаш совета председателя З. Ахматханова, юхьар).

М. МАЖИТОВ.

Республика экранаш тIа

«ШОЛХА БОАНГ»

Массара а кинодетективна жанре, фильмаи доакаши хиларча дика йовзаш и Рижски киностудерча режиссера Бренч Аленза цIи. «Шолха боанг» яха цун кинонаратина — сценаристаца Кузнецов Владимирца цун кхоачагIолла вIашагIкхетар, Хьалхагlа цун сценарех керте латта газовелектросварщицкий бригада а.

Болхлошта юкъе яьржача социалистически яхье хьалха латт говзаш А. Бухужев, З. Ярыжев, строгальщик М. Алеров.

ГОИТАРА АГИТАЦИ ТОАЕ

Уж деношка КПСС Сунженски райкоме чакхъьялар гоитара агитацех йолча методически совета агрIапара заседани. Цига дакъа лаьцар Карабулакера промышленни предприятейи Кировагlча болхоеи нуIгалдоша а юхьыьнгар партийни организацей секретараша а.

Совецан хьеллаш кхъьвал дир Сунженски райпома секретара И. А. Албаковас. Цо дийнар методически совета бахча гоитарга художникаша яьча тайп-тайпара экизашка.

М. МАЖИТОВ.

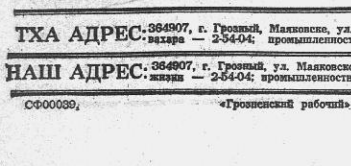

Керттера роль ловзаеш ва Каунасски театра актер Матуленис Альгис. Из вайна дика дагавоаIа «Пассивная тишина». «Оггара дIаьхагIа дола чан мергIайгI» яхача фильмашка дакъа лоацаи хиларна.

Кхалнаьха ролаш ловзаеш ба Озолинь Лилитаи Каунаскерча медицинстуйа студентаи Саговзукейте Эдитаи.

Музыка яхъьяьй композитора Паулс Раймондас.

«ЮАЖАЛА КООРДИНАТАШ»

Е фильм дьяькхад советски а вьетнамски а кинематографиста. По душ американски агрессорашца Вьетнамо доаттабабыка турпалча вьоьсевоаш цунна интернационални гIо деш а вежарий новкъостал деш а Советски Союзон социалистически межгосударственни лаьцара кхыварча дакъхах.

...Хо Шо Мина цIи лелеча наькъа тоатолга тIа гIолла доагIа. Цунна Оьргагу тIаьъяьна. Американски самолеташа боабеш бола нах, вьетнамски йоху мел денал гойташ духьала овтт...

Ван а вьетнамски а кинематографисташа аггара хьалха ихьана дакъхха кинонаратина ди из.

Фрейсер Кота роль ловзаеш советски актрисас Лебедева Татьянас.

«ЖОЖАГIАТЕРА ПОЕЗД»

Кхо шу хьалха Париж — Тулуза яхача машиннаьхьа тIа хиннача хIамо цецьяьнгар Жанетта Альпес. Из вайна дика дагавоаIа «Пассивная тишина». «Оггара дIаьхагIа дола чан мергIайгI» яхача фильмашка дакъа лоацаи хиларна.

Кхалнаьха ролаш ловзаеш ба Озолинь Лилитаи Каунаскерча медицинстуйа студентаи Саговзукейте Эдитаи.

Музыка яхъьяьй композитора Паулс Раймондас.

«ЮАЖАЛА КООРДИНАТАШ»

Е фильм дьяькхад советски а вьетнамски а кинематографиста. По душ американски агрессорашца Вьетнамо доаттабабыка турпалча вьоьсевоаш цунна интернационални гIо деш а вежарий новкъостал деш а Советски Союзон социалистически межгосударственни лаьцара кхыварча дакъхах.

Ван а вьетнамски а кинематографисташа аггара хьалха ихьана дакъхха кинонаратина ди из.

Фрейсер Кота роль ловзаеш советски актрисас Лебедева Татьянас.

«ЖОЖАГIАТЕРА ПОЕЗД»

Кхо шу хьалха Париж — Тулуза яхача машиннаьхьа тIа хиннача хIамо цецьяьнгар Жанетта Альпес. Из вайна дика дагавоаIа «Пассивная тишина». «Оггара дIаьхагIа дола чан мергIайгI» яхача фильмашка дакъа лоацаи хиларна.

Кхалнаьха ролаш ловзаеш ба Озолинь Лилитаи Каунаскерча медицинстуйа студентаи Саговзукейте Эдитаи.

Музыка яхъьяьй композитора Паулс Раймондас.

«ЮАЖАЛА КООРДИНАТАШ»

Е фильм дьяькхад советски а вьетнамски а кинематографиста. По душ американски агрессорашца Вьетнамо доаттабабыка турпалча вьоьсевоаш цунна интернационални гIо деш а вежарий новкъостал деш а Советски Союзон социалистически межгосударственни лаьцара кхыварча дакъхах.

БЕЗАМЕ САЙРЕ

Чаьчане хилар КПСС XXVII съезда, Советски Эскара 68 шу дIадоаг хетар а «Чаьчанагlча наьха эздий гIулакхаш» яха театрализованни сайре. Цун сценари яьъьяьр а, цу культура гIишлохой а, Болгареча гIишлохой а, Чехословакин а, Венгрин а, ГДР-ера, Польшин а, Румынин а, Монголин а, Вьетнамера, Кубера, Чехословакера, Советски Эскара гIулакх дIа цIабиирзаш, кагирхой.

Дукхача чаьчанхоех хиннаб болхлой. Цу коргга бабынача нахах эггара хьалха хинна межгдаьттахой да Хаджимурадов Абусаид, Дуженев Дикаил, Манаев Абубакар, хьалхара Советски просвештителаш — Хасиев Усам, Амирханов Адам, Демильханов Солтагирей, Ятырев Ахьъяь, Гаьдабарай, Царна хеталь иллеш деи, халхараш ду, стихаш еш.

Гулбенпараша дувш Сийлахь - бонкхача Даймехка Iом хьайгIуча хьалхарчу денношка дикагIбочча чаьчанхоех ши бIаь совIа саг, гIаьрахочох ишт Дахье лоаре вахаяна, цареч цхьа бIаь ах бIаь совIа саг шоашта из бахьан шоай сиюш дIаденнилга.

Байнарий сий деш уьрот залее гулбенпараш.

Хlаьта заде Iара багIа тIема ветеранаш безбеш, це на тIа боах, зиэш ду, царна хетадьь вайнахь илли доахкх маIача наьха вокальни группо.

Нийта дег тIара баркал оал таханхьинаре къхьегача ахархошта, механизаторашта, гIишлохойгIеришта Маевс Махьмудца, Темирсултанова Малена. Нахеевска Совдата, Мусаев Алхазура, кхычарпа. Цара лаьрхIа «Нохчийче» яха илли-хьа-халлаьха вокальни группо.

Шоай юртахой кхы а хьнарегIа къхьегара, шоашта хьабьанича мотгиган сий лаьтта доаттадаран Iахьехаш къамаьлаш дир Социалистически Къхьегама Турпала Хаджиев Шамсудина, тIема а къьхьегама а ветерана Ахмадов Шарапе. Чаьчана юрта Совета председателя Домбаев Султана, композитора Бекхултанов Умара, Грозненстанске ший интернационални денкар кхоачаш ден хиннача Беров Хьусена.

Чаьчанхоша Iаламате доккха шIей хуIеш, дукмехка хана йиш да душ парна дагалаттарйолаш чакхъьяьр из сайре.

Б. АБАДИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИ

27 ФЕВРАЛЬ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.50 — «Лаьтта нраза дукъа лерадергда». Советски киалкъаха машара боламе лаьца дакъа. Документални фильм.
9.10 — «Чин доацар». Телевизионни ихо серн йола художественни фильм. 2-гIа серн.
10.30 — «КПСС XXVII съезде.
10.45 — «Гушдар — теша халадар».
14.30 — КПСС XXVII съезде.
15.00 — «Перестройка», Iаман-популярни фильм.
15.20 — Дialокс Мински пачхьалкхен педагогически института кхийка инструментий оркестра.
15.50 — «Лаьттен, сигален, форда тIех».
16.20 — «...Яихайтта шу дахьнен бонхкхийтен».
17.00 — «Космически зама. Летописна оагIонаш». Телевизионни документальни фильм. I-гIа фильм. «Сенгара дIаделлу Даймохк».
18.05 — «Лоннаш ба арфа». Фильм-концерт.
18.15 — КПСС XXVII съезда дневник.
19.00 — Фотоконкурс «Объектив Даймохк».
19.05 — Афганистана илли. Концерт.
19.30 — ЦТ экранна тIа хьалхара. «Дублера ший боях дIаболабу». Художественни фильм, 21.00 — «Ха».
22.00 — «Илли-86».
23.00 — «Телехьажархочун спутник».
23.30 — «Тахан дунен тIа».

II ПРОГРАММА

8.00 — Iуйранара гимнастика.
8.15 — «Адов — чIъьярий форд». Телевизионни документальни фильм.
9.05, 9.35 — Истори. 4-гIа класс. «Хьалгlатта, бонкха моагIе».
13.40 — Английски мотт.
10.05 — СПТУ дешархоша. Эстетически ихчетамбалар, Творчества урокаш.
10.35, 11.40 — В. П. Катаев. «Белеет парус одинокий». 5-гIа класс.
11.05 — «Шахматни школа».
12.10 — «Коммунистически партен манифеста» исторически маIан.
12.40 — «Драматургин театра. Р. Розов. «Уж турналлин».
14.10 — «Ха, довза». Дешархошта тилма довзийтара передача.
15.10 — «Юрташ илье» (нохчийн меттала).
15.40 — «Машшен доттагIа, машен а бу». Документални фильм.
16.00 — «Трамплерте довчаш — нинъ бехна» (нохчийн меттала).
16.30 — Киноигнал.
16.40 — «Закон. Бонхо. Мораль». (нохчийн меттала).
17.40 — «Патриот». (нохчийн меттала).
17.45 — «Нохч-гIалгIайчен йиш».
18.00 — «Кердадараш».
18.10 — Ф. Шуберт. Симфони № 9 ю минор. «Великая».
19.00 — Бонсах СССР чемпионат. Полуфинал. Алма-Ата передача.
20.00 — «Вийса дахьлура хийца шуьу, бераш!» «Зарница кьамарг». Мультипликацийчен фильм. I-гIа серн.
20.15 — Гандболах дунен чемпионат. Маiа рах. Сборни ГДР — Сборни СССР. Шийлан передача.
20.50 — «Я сайгура тIа улла городе». Хабаровскех документальни фильм.
21.00 — «Ха».
22.00 — «Хьалхара хьай цIа». Телевизионни художественни фильм.
23.10 — «Кердадараш».

28 ФЕВРАЛЬ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.50 — «Пионере IуIра». Берин художественни моллентий выступленеи.
9.10 — «Чин доацар». Телевизионни ихо серн йола художественни фильм. 3-гIа серн.
10.30 — «КПСС XXVII съезде.
10.45 — «Гушдар — теша халадар».
14.30 — «Дунен историкойн».
15.00 — «ВАМ я, БАМ дIахо ва». Документални фильмка премьера.
15.20 — Фильм — бераша.
16.00 — «Сценаре».
16.35 — Н. Осипова цIерагIча Эрсий хьалха Пачхьалкхен академически оркестра концерт.
17.15 — Мультипликацийчен программа.
17.40 — П. И. Чайковский. «Целкунчик» яхача балетера фрагменташ.
18.15 — КПСС XXVII съезда дневник.
19.00 — Фотоконкурс «Объектив Даймохк».
19.05 — Афганистана илли. Концерт.
19.30 — ЦТ экранна тIа хьалхара. «Дублера ший боях дIаболабу». Художественни фильм, 21.00 — «Ха».
22.00 — «Илли-86».
23.00 — «Телехьажархочун спутник».
23.30 — «Тахан дунен тIа».

II ПРОГРАММА

8.00 — Iуйранара гимнастика.
8.15 — «Адов — чIъьярий форд». Телевизионни документальни фильм.
9.05, 9.35 — Истори. 4-гIа класс. «Хьалгlатта, бонкха моагIе».
13.40 — Английски мотт.
10.05 — СПТУ дешархоша. Эстетически ихчетамбалар, Творчества урокаш.
10.35, 11.40 — В. П. Катаев. «Белеет парус одинокий». 5-гIа класс.
11.05 — «Шахматни школа».
12.10 — «Коммунистически партен манифеста» исторически маIан.
12.40 — «Драматургин театра. Р. Розов. «Уж турналлин».
14.10 — «Ха, довза». Дешархошта тилма довзийтара передача.
15.10 — «Юрташ илье» (нохчийн меттала).
15.40 — «Машшен доттагIа, машен а бу». Документални фильм.
16.00 — «Трамплерте довчаш — нинъ бехна» (нохчийн меттала).
16.30 — Киноигнал.
16.40 — «Закон. Бонхо. Мораль». (нохчийн меттала).
17.40 — «Патриот». (нохчийн меттала).
17.45 — «Нохч-гIалгIайчен йиш».
18.00 — «Кердадараш».
18.10 — Ф. Шуберт. Симфони № 9 ю минор. «Великая».
19.00 — Бонсах СССР чемпионат. Полуфинал. Алма-Ата передача.
20.00 — «Вийса дахьлура хийца шуьу, бераш!» «Зарница кьамарг». Мультипликацийчен фильм. I-гIа серн.
20.15 — Гандболах дунен чемпионат. Маiа рах. Сборни ГДР — Сборни СССР. Шийлан передача.
20.50 — «Я сайгура тIа улла городе». Хабаровскех документальни фильм.
21.00 — «Ха».
22.00 — «Хьалхара хьай цIа». Телевизионни художественни фильм.
23.10 — «Кердадараш».

ХЬАМСАРА ЭЦАРХОЙ!

Иохкаш шерраша ассортиментах йола модага хьежжа хьаьъ маIача наьха кочамаш «МаIача наха дола товараш» яхача № 22 йолча тIа ча чу. (Победа прос., 22).

Эша хIама эца аьттув болба шуьн.

«Промтовары» объединенеи.

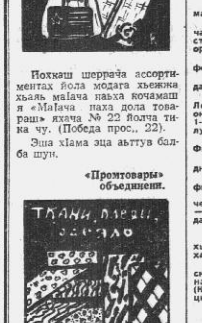

Дин ма лелаи № 14 йолча «Дерригга а хIамаш тегара» яхача тика тIа дахка (Победа прос., 12). Тика чу болх бераша гоитаргда шоаша шерраша ассортиментах дола хоза, сийрда бесаш дола **дабреш, зинаш, портьерни тканеш, ковргIаш, покрывалаш, пледаш.**

«Промтовары» объединенеи.

№ 32 йолча «Техника в быту» яхача тика тIа йохкаш я **ергIача чаьрхаех йола холодильникаш,** чуоттае йиш я 240 литрага яхоачаш йола хIама.

Холодильник цIагIа хила еза. Оаха хьех шо тика тIа, продавецша гIо дергда шоаша эцаеча маркаех йола холодильник харка.

«Промтовары» объединенеи.

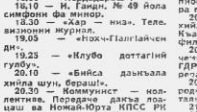

Тахан республике гIоллеи Грозненски морхаш а йолаш. лаьлло лоа а делхаш. Iуйрийна цхьайолча моттигашка дохк а доалаш. Къулбсадалахбузенгахара секунде 0 — 5 метр чIоагIа мух а хьекхаш хилеи фегара температура республике —2, +3. Грозне 0 +2 градус йолаш хилеи тарлу.

Ххоэна морхаш а йолаш, лаьлло лоа а делхаш, цхьайолча моттигашка дохк а доалаш, тайп-тайпара облгIонашхара секунде 5 — 7 метр чIоагIа муха а хьекхаш хилеи фегара температура бийсина 3 — 13, дийнахьа 2 — 7 градус шелаЯ йолаш хилеи тарлу.

МЕТЕОСТАНЦИ.

ТХА АДРЕС: 364907, г. Грозный, Маяковске, ул. 92. Телефонаш: редактора — 2-45-57; заместителя редактора — 2-85-07; бехкъокхаша секретара — 2-84-68; отделаш: партийни вахара — 2-54-04; промышленнеи транспортен — 2-65-01; юрта боахама — 2-47-84; культура — 2-84-75; шкьыой — 2-85-64, корректорске — 2-89-88.

НАШ АДРЕС: 364907, г. Грозный, ул. Маяковского, 92. Телефоны: редактора — 2-45-57; заместителя редактора—2-85-07; ответственного секретаря — 2-84-68; отделов: партийной жизни — 2-54-04; промышленности и транспорта — 2-65-01; сельского хозяйства — 2-47-84; культуры — 2-64-75; писем — 2-85-64; корректорская — 2-89-88.

Газет арадувл шинареи, ереи, шоаттеи деношка

ОФ00039, «Грозненский рабочий» издательства типографи, Маяковске, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 92. Заказ № 834.